

Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018

2018 dccc 2

RHAN 2

ANGHENION DYSGU YCHWANEGOL

PENNOD 1

TERMAU ALLWEDDOL, Y COD A CHYFRANOGIAD

Termau allweddol

2 Anghenion dysgu ychwanegol

- (1) Mae gan berson anghenion dysgu ychwanegol os oes ganddo anhawster dysgu neu anabledd (pa un a yw'r anhawster dysgu neu'r anabledd yn deillio o gyflwr meddygol ai peidio) sy'n galw am ddarpariaeth ddysgu ychwanegol.
- (2) Mae gan blentyn sydd o'r oedran ysgol gorfodol neu berson sy'n hŷn na'r oedran hwnnw anhawster dysgu neu anabledd—
 - (a) os yw'n cael anhawster sylweddol fwy i ddysgu na'r mwyafrif o'r rhai eraill sydd o'r un oedran, neu
 - (b) os oes ganddo anabledd at ddibenion [Deddf Cydraddoldeb 2010 \(p. 15\)](#) sy'n ei atal neu'n ei lesteirio rhag defnyddio cyfleusterau addysg neu hyfforddiant o fath a ddarperir yn gyffredinol ar gyfer eraill sydd o'r un oedran mewn ysgolion prif ffrwd a gynhelir neu sefydliadau prif ffrwd yn y sector addysg bellach.
- (3) Mae gan blentyn sydd o dan yr oedran ysgol gorfodol anhawster dysgu neu anabledd os yw'r plentyn yn debygol o fod o fewn is-adran (2) pan fydd o'r oedran ysgol gorfodol, neu y byddai'n debygol o fod felly pe na bai darpariaeth ddysgu ychwanegol yn cael ei gwneud.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/09/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

- (4) Os yw'r iaith (neu'r ffurf ar iaith) y mae neu y bydd person yn cael ei addysgu ynddi yn wahanol i iaith (neu ffurf ar iaith) sy'n cael neu sydd wedi cael ei defnyddio gartref, nid yw hynny'n unig yn golygu bod gan y person anhawster dysgu neu anabled.
- (5) Mae'r adran hon yn gymwys at ddibenion y Ddeddf hon.

Gwybodaeth Cychwyn

- I1** A. 2 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**
- I2** A. 2 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **erglau. 3, 4** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(3)**)
- I3** A. 2 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **erglau. 6, 7** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(4)(5)**)
- I4** A. 2 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1244, **ergl. 3(a)** (ynghyd ag **erglau. 4-21**) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 3** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 3**)
- I5** A. 2 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1243, **ergl. 3(a)** (ynghyd ag **erglau. 4-23**) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 2** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 2**)
- I6** A. 2 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1245, **erglau. 3(a), 4** (ynghyd ag **ergl. 1(4)**)
- I7** A. 2 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/896, **ergl. 3(a)** (ynghyd ag **erglau. 4-22**)
- I8** A. 2 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/898, **erglau. 2(a), 3**
- I9** A. 2 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/892, **ergl. 3(a)** (ynghyd ag **erglau. 2, 4-18**)
- I10** A. 2 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/894, **ergl. 3(a)**
- I11** A. 2 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/891, **ergl. 3(a)** (ynghyd ag **erglau. 4-25**)
- I12** A. 2 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/895, **erglau. 3(a), 4**
- I13** A. 2 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/893, **ergl. 4** (ynghyd ag **ergl. 1(2)**)
- I14** A. 2 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/897, **ergl. 3(a)** (ynghyd ag **erglau. 1(8), 4-21**)

3 Darpariaeth ddysgu ychwanegol

- (1) Ystyr “darpariaeth ddysgu ychwanegol” i berson sy'n dair oed neu'n hŷn yw darpariaeth addysgol neu ddarpariaeth hyfforddiant sy'n ychwanegol at yr hyn, neu sy'n wahanol i'r hyn, a wneir yn gyffredinol i eraill sydd o'r un oedran—
- mewn ysgolion prif ffrwd a gynhelir yng Nghymru,
 - mewn sefydliadau prif ffrwd yn y sector addysg bellach yng Nghymru, neu
 - mewn manau yng Nghymru lle y darperir addysg feithrin.
- (2) Ystyr “darpariaeth ddysgu ychwanegol” i blentyn sy'n iau na thair oed yw darpariaeth addysgol o unrhyw fath.
- (3) Yn is-adran (1), ystyr “addysg feithrin” yw addysg sy'n addas i blentyn sydd wedi cyrraedd tair oed ond sydd o dan yr oedran ysgol gorfodol.
- (4) Caiff rheoliadau ddiwygio'r adran hon i roi cyfeiriadau at oedran gwahanol yn lle'r cyfeiriadau at dair oed.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/09/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

(5) Mae'r adran hon yn gymwys at ddibenion y Ddeddf hon.

Gwybodaeth Cychwyn

- I15 A. 3 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**
- I16 A. 3 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **erglau. 3, 4** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(3)**)
- I17 A. 3 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **erglau. 6, 7** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(4)(5)**)
- I18 A. 3 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1245, **erglau. 3(a), 4** (ynghyd ag **ergl. 1(4)**)
- I19 A. 3 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1244, **ergl. 3(a)** (ynghyd ag **erglau. 4-21**) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 3** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 3**)
- I20 A. 3 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1243, **ergl. 3(a)** (ynghyd ag **erglau. 4-23**) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 2** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 2**)
- I21 A. 3 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/893, **ergl. 4** (ynghyd ag **ergl. 1(2)**)
- I22 A. 3 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/892, **ergl. 3(a)** (ynghyd ag **erglau. 2, 4-18**)
- I23 A. 3 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/895, **erglau. 3(a), 4**
- I24 A. 3 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/891, **ergl. 3(a)** (ynghyd ag **erglau. 4-25**)
- I25 A. 3 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/897, **ergl. 3(a)** (ynghyd ag **erglau. 1(8), 4-21**)
- I26 A. 3 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/898, **erglau. 2(a), 3**
- I27 A. 3 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/894, **ergl. 3(a)**
- I28 A. 3 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/896, **ergl. 3(a)** (ynghyd ag **erglau. 4-22**)

Cod ymarfer

4 Cod anghenion dysgu ychwanegol

- (1) Rhaid i Weinidogion Cymru ddyroddi cod ar anghenion dysgu ychwanegol ("y cod") a chânt ei ddiwygio o bryd i'w gilydd.
- (2) Caiff y cod gynnwys canllawiau ynghylch arfer swyddogaethau o dan y Rhan hon ac ynghylch unrhyw fater arall sy'n gysylltiedig â nodi a diwallu anghenion dysgu ychwanegol.
- (3) Rhaid i'r personau a ganlyn, wrth arfer swyddogaethau o dan y Rhan hon, roi sylw i unrhyw ganllawiau perthnasol sydd wedi eu cynnwys yn y cod—
 - (a) awdurdod lleol yng Nghymru neu yn Lloegr;
 - (b) corff llywodraethu ysgol a gynhelir yng Nghymru neu yn Lloegr;
 - (c) corff llywodraethu sefydliad yn y sector addysg bellach yng Nghymru neu yn Lloegr;
 - (d) perchennog Academi;
 - (e) tîm troseddwyr ifanc ar gyfer ardal yng Nghymru neu yn Lloegr;

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/09/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

- (f) person a chanddo gyfrifoldeb am lety ieuencid perthnasol yng Nghymru neu yn Lloegr;
 - (g) Bwrdd Iechyd Lleol;
 - (h) ymddiriedolaeth GIG;
 - [^{F1}(i) GIG Lloegr;]
 - [^{F2}(j) bwrdd gofal integredig;]
 - (k) ymddiriedolaeth sefydledig GIG;
 - (l) Awdurdod Iechyd Arbennig.
- (4) Gweler adran 153 o [Ddeddf Addysg 2002](#) (p. 32) am ddarpariaeth ynghylch awdurdodau lleol yn ei gwneud yn ofynnol i ddarparwyr penodol addysg feithrin roi sylw i ganllawiau sydd wedi eu cynnwys yn y cod.
- (5) Caiff y cod osod gofynion—
- (a) ar awdurdod lleol mewn cysylltiad â threfniadau y mae rhaid iddo eu gwneud o dan adrannau 9 (cyngor a gwybodaeth), 68 (osgoi a datrys anghytundebau) a 69 (gwasanaethau eirioli annibynnol);
 - (b) ar gorff llywodraethu ysgol a gynhelir yng Nghymru neu sefydliad yn y sector addysg bellach yng Nghymru neu awdurdod lleol mewn cysylltiad â—
 - (i) penderfyniadau ynghylch a oes gan blentyn neu berson ifanc anghenion dysgu ychwanegol,
 - (ii) llunio, cynnwys, ffurf, adolygu a diwygio cynlluniau datblygu unigol, neu
 - (iii) peidio â chynnal cynlluniau datblygu unigol;
 - (c) ar gorff llywodraethu ysgol a gynhelir yng Nghymru neu sefydliad yn y sector addysg bellach yng Nghymru mewn cysylltiad â darparu gwybodaeth at ddibenion y Rhan hon.
- (6) Rhaid i'r cod gynnwys y gofynion a ganlyn ar gyrff llywodraethu ac awdurdodau lleol—
- (a) gofyniad o dan is-adran (5)(b)(i) i'r hysbysiad o benderfyniad nad oes gan blentyn neu berson ifanc anghenion dysgu ychwanegol gael ei roi yn unol ag adran 11(4), 13(3), 18(3) neu 40(4) cyn diwedd cyfnod o amser a bennir yn y cod, yn ddarostyngedig i unrhyw eithriadau i'r gofyniad a bennir yn y cod;
 - (b) gofyniad o dan is-adran (5)(b)(ii) i lunio cynllun datblygu unigol a rhoi copi ohono yn unol ag adran 22 neu 40(5) cyn diwedd cyfnod o amser a bennir yn y cod, yn ddarostyngedig i unrhyw eithriadau i'r gofyniad a bennir yn y cod;
 - (c) gofyniad o dan is-adran (5)(b)(ii) i ddefnyddio'r ffurf safonol briodol a nodir yn y cod ar gyfer cynllun datblygu unigol; a rhaid i'r cod gynnwys un neu ragor o ffurfiau safonol at y diben hwn.
- (7) Caiff y cod wneud—
- (a) darpariaeth wahanol at ddibenion gwahanol neu ar gyfer achosion gwahanol, a
 - (b) darpariaeth ddarfodol, drosiannol neu arbed,
- mewn perthynas â gofyniad a osodir o dan is-adran (5) neu ddarpariaeth a wneir o dan adran 7(4) neu 8(4).
- (8) Mae'r ddyletswydd a osodir gan is-adran (3) a dyletswydd a osodir o dan is-adran (5) hefyd yn gymwys i berson sy'n arfer swyddogaeth at ddiben cyflawni swyddogaethau o dan y Rhan hon gan y personau a grybwyllir yn is-adran (3).

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/09/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tym yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

(9) Nid yw'r pŵer i osod gofynion o dan is-adran (5)(c) yn cynnwys y pŵer i osod gofynion mewn cysylltiad â datgelu data personol i berson nad yw'n destun y data, ac eithrio mewn achosion pan fo'r person yn rhiant i blentyn ac mai'r plentyn yw testun y data;^{F3} ...

[^{F4}(9A) Yn is-adran (9)—

mae i “data personol” yr un ystyr ag a roddir i “personal data” yn Rhannau 5 i 7 o Ddeddf Diogelu Data 2018 (gweler adran 3(2) a (14) o'r Ddeddf honno);
mae i “testun y data” yr ystyr a roddir i “data subject” gan adran 3(5) o'r Ddeddf honno.]

(10) Rhaid i Dribiwnlys Addysg Cymru roi sylw i unrhyw ddarpariaeth yn y cod yr ymddengys iddo ei bod yn berthnasol i gwestiwn sy'n codi ar apêl o dan y Rhan hon.

(11) Rhaid i Weinidogion Cymru gyhoeddi'r cod sydd mewn grym am y tro ar eu gwefan.

Diwygiadau Testunol

- F1** A. 4(3)(i) wedi ei amnewid (1.7.2022) gan Health and Care Act 2022 (c. 31), a. 186(6), **Atod. 1 para. 35(b)**; O.S. 2022/734, rhl. 2(a), **Atod.** (ynghyd â rhlau. 13, 29, 30)
- F2** A. 4(3)(j) wedi ei amnewid (1.7.2022) gan Health and Care Act 2022 (c. 31), a. 186(6), **Atod. 4 para. 231(b)**; O.S. 2022/734, rhl. 2(a), **Atod.** (ynghyd â rhlau. 13, 29, 30)
- F3** Geiriau yn a. 4(9) wedi eu hepgor (25.5.2018) yn rhinwedd Data Protection Act 2018 (c. 12), a. 212(1), **Atod. 19 para. 226(3)(a)** (ynghyd ag aau. 117, 209, 210); O.S. 2018/625, rhl. 2(1)(g)
- F4** A. 4(9A) wedi ei fewnosod (25.5.2018) gan Data Protection Act 2018 (c. 12), a. 212(1), **Atod. 19 para. 226(3)(b)** (ynghyd ag aau. 117, 209, 210); O.S. 2018/625, rhl. 2(1)(g)

Gwybodaeth Cychwyn

- I29** A. 4 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**
- I30** A. 4 mewn grym ar 2.11.2020 at ddibenion penodedig gan O.S. 2020/1182, **rhl. 3(2)(a)**
- I31** A. 4 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **erglau. 3, 4** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(3)**)
- I32** A. 4 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **erglau. 6, 7** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(4)(5)**)
- I33** A. 4 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1245, **erglau. 3(a), 4** (ynghyd ag **ergl. 1(4)**)
- I34** A. 4 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1244, **ergl. 3(a)** (ynghyd ag **erglau. 4-21**) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 3** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 3**)
- I35** A. 4 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1243, **ergl. 3(a)** (ynghyd ag **erglau. 4-23**) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 2** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 2**)
- I36** A. 4 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/894, **ergl. 3(a)**
- I37** A. 4 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/893, **ergl. 4** (ynghyd ag **ergl. 1(2)**)
- I38** A. 4 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/897, **ergl. 3(a)** (ynghyd ag **erglau. 1(8), 4-21**)
- I39** A. 4 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/898, **erglau. 2(a), 3**
- I40** A. 4 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/891, **ergl. 3(a)** (ynghyd ag **erglau. 4-25**)
- I41** A. 4 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/892, **ergl. 3(a)** (ynghyd ag **erglau. 2, 4-18**)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/09/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

- I42** A. 4 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/896, **ergl. 3(a)** (ynghyd ag **erglau. 4-22**)
- I43** A. 4 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/895, **erglau. 3(a), 4**

5 Y weithdrefn ar gyfer gwneud y cod

- (1) Cyn dyroddi neu ddiwygio cod o dan adran 4, rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori â'r personau a ganlyn ar ddrafft o'r cod—
 - (a) pob awdurdod lleol;
 - (b) corff llywodraethu pob ysgol a gynhelir yng Nghymru;
 - (c) corff llywodraethu pob sefydliad yn y sector addysg bellach yng Nghymru;
 - (d) Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru;
 - (e) Comisiynydd Plant Cymru;
 - (f) Comisiynydd y Gymraeg;
 - (g) y pwyllgor perthnasol yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru y mae ei gylch gorchwyl yn cynnwys addysg plant a phobl ifanc;
 - (h) unrhyw berson arall y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried ei fod yn briodol.
- (2) Os yw Gweinidogion Cymru yn dymuno bwrw ymlaen â'r drafft (gydag addasiadau neu hebddynt) rhaid iddynt osod copi o'r drafft gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (3) Ni chaiff Gweinidogion Cymru ddyroddi cod oni bai bod drafft ohono wedi ei gymeradwyo drwy benderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (4) Os yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn penderfynu cymeradwyo drafft o'r cod—
 - (a) rhaid i Weinidogion Cymru ddyroddi'r cod ar ffurf y drafft, a
 - (b) daw'r cod i rym ar ddiwrnod a bennir gan Weinidogion Cymru mewn gorchymyn a wneir drwy offeryn statudol.
- (5) Caiff gorchymyn o dan is-adran (4)(b)—
 - (a) pennu diwrnodau gwahanol at ddibenion gwahanol;
 - (b) gwneud darpariaeth ddarfodol, drosiannol neu arbed mewn cysylltiad â dod â darpariaeth yn y cod i rym.
- (6) Mae cyfeiriadau yn yr adran hon at god yn cynnwys cod diwygiedig.
- (7) Caniateir i'r gofyniad i ymgynghori a osodir gan is-adran (1) gael ei fodloni drwy gynnal ymgynghoriad cyn y daw'r Rhan hon i rym.

Gwybodaeth Cychwyn

- I44** A. 5 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**
- I45** A. 5 mewn grym ar 2.11.2020 gan O.S. 2020/1182, **rhl. 2(a)**

Cyfranogiad, confensiynau'r Cenhedloedd Unedig a mynediad at wybodaeth

6 Dyletswydd i gynnwys a chefnogi plant, eu rhieni a phobl ifanc

Rhaid i berson sy'n arfer swyddogaethau o dan y Rhan hon mewn perthynas â phlentyn neu berson ifanc roi sylw—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/09/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

- (a) i safbwyntiau, dymuniadau a theimpladau'r plentyn a'i riant neu'r person ifanc,
- (b) i bwysigrwydd bod y plentyn a'i riant neu'r person ifanc yn cymryd rhan mor llawn â phosibl mewn penderfyniadau sy'n ymwneud ag arfer y swyddogaeth o dan sylw, ac
- (c) i bwysigrwydd bod yr wybodaeth a'r gefnogaeth angenrheidiol yn cael eu darparu i'r plentyn ac i riant y plentyn neu i'r person ifanc er mwyn eu galluogi neu ei alluogi i gymryd rhan yn y penderfyniadau hynny.

Gwybodaeth Cychwyn

- I46** A. 6 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**
- I47** A. 6 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **erglau. 3, 4** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(3)**)
- I48** A. 6 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **erglau. 6, 7** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(4)(5)**)
- I49** A. 6 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1243, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-23**) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 2** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 2**)
- I50** A. 6 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1244, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-21**) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 3** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 3**)
- I51** A. 6 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1245, **erglau. 3(b), 4** (ynghyd ag **ergl. 1(4)**)
- I52** A. 6 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/892, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 2, 4-18**)
- I53** A. 6 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/898, **erglau. 2(b), 3**
- I54** A. 6 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/895, **erglau. 3(b), 4**
- I55** A. 6 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/894, **ergl. 3(b)**
- I56** A. 6 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/891, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-25**)
- I57** A. 6 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/893, **ergl. 4** (ynghyd ag **ergl. 1(2)**)
- I58** A. 6 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/896, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-22**)
- I59** A. 6 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/897, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 1(8), 4-21**)

7 Dyletswydd i roi sylw i Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn

- (1) Rhaid i gorff perthnasol sy'n arfer swyddogaethau o dan y Rhan hon mewn perthynas â phlentyn neu berson ifanc roi sylw dyladwy i Ran 1 o Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn a fabwysiadwyd ac a agorwyd i'w lofnodi, ei gadarnhau a'i dderbyn gan benderfyniad 44/25 y Cynulliad Cyffredinol ar 20 Tachwedd 1989 ("y Confensiwn").
- (2) At ddibenion is-adran (1), mae Rhan 1 o'r Confensiwn i gael ei drin fel pe bai'n cael effaith—
 - (a) fel y'i nodir am y tro yn Rhan 1 o'r Atodlen i **Fesur Hawliau Plant a Phobl Ifanc (Cymru) 2011 (mccc 2)**, ond
 - (b) yn ddarostyngedig i unrhyw ddatganiad neu neilltuad fel y'u nodir am y tro yn Rhan 3 o'r Atodlen honno.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/09/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

- (3) Nid yw is-adran (1) yn gwneud ystyriaeth benodol o'r Confensiwn yn ofynnol ar bob achlysur y caiff swyddogaeth ei harfer.
- (4) Caiff cod a ddyroddir o dan adran 4 wneud darpariaeth sy'n nodi'r hyn sy'n ofynnol er mwyn cyflawni'r ddyletswydd yn is-adran (1); ac mae is-adran (1) i gael ei dehongli yn unol ag unrhyw ddarpariaeth o'r fath.
- (5) Yn is-adran (1), ystyr "corff perthnasol" yw—
 - (a) awdurdod lleol;
 - (b) corff GIG.

Gwybodaeth Cychwyn

- I60** A. 7 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**
- I61** A. 7 mewn grym ar 2.11.2020 at ddibenion penodedig gan O.S. 2020/1182, **rhl. 3(2)(b)**
- I62** A. 7 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **erglau. 6, 7** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(4)(5)**)
- I63** A. 7 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **erglau. 3, 4** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(3)**)
- I64** A. 7 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1245, **erglau. 3(b), 4** (ynghyd ag **ergl. 1(4)**)
- I65** A. 7 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1243, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-23**) (fel y'i diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 2**)
- I66** A. 7 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1244, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-21**) (fel y'i diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 3**)
- I67** A. 7 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/892, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 2, 4-18**)
- I68** A. 7 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/895, **erglau. 3(b), 4**
- I69** A. 7 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/891, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-25**)
- I70** A. 7 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/896, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-22**)
- I71** A. 7 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/894, **ergl. 3(b)**
- I72** A. 7 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/897, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 1(8), 4-21**)
- I73** A. 7 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/893, **ergl. 4** (ynghyd ag **ergl. 1(2)**)
- I74** A. 7 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/898, **erglau. 2(b), 3**

8 Dyletswydd i roi sylw i Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau Pobl ag Anableddau

- (1) Rhaid i gorff perthnasol sy'n arfer swyddogaethau o dan y Rhan hon mewn perthynas â phlentyn neu berson ifanc anabl roi sylw dyladwy i Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau Pobl ag Anableddau a'i brotocol dewisol a fabwysiadwyd ar 13 Rhagfyr 2006 gan benderfyniad A/RES/61/106 y Cynulliad Cyffredinol ac a agorwyd i'w lofnodi ar 30 Mawrth 2007 ("y Confensiwn").
- (2) Mae'r Confensiwn i'w drin fel petai iddo effaith yn ddarostyngedig i unrhyw ddatganiad neu neilltuad a wnaed gan Lywodraeth y Deyrnas Unedig ar ôl ei gadarnhau, ac eithrio pan fo'r datganiad neu'r neilltuad wedi ei dynnu'n ôl wedi hynny.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/09/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

- (3) Nid yw is-adran (1) yn gwneud ystyriaeth benodol o'r Confensiwn yn ofynnol ar bob achlysur y caiff swyddogaeth ei harfer.
- (4) Caiff cod a ddyroddir o dan adran 4 wneud darpariaeth sy'n nodi'r hyn sy'n ofynnol er mwyn cyflawni'r ddyletswydd yn is-adran (1); ac mae is-adran (1) i gael ei dehongli yn unol ag unrhyw ddarpariaeth o'r fath.
- (5) Yn is-adran (1), ystyr "corff perthnasol" yw—
 - (a) awdurdod lleol;
 - (b) corff GIG.

Gwybodaeth Cychwyn

- I75** A. 8 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**
- I76** A. 8 mewn grym ar 2.11.2020 at ddibenion penodedig gan O.S. 2020/1182, **rhl. 3(2)(b)**
- I77** A. 8 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **erglau. 3, 4** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(3)**)
- I78** A. 8 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **erglau. 6, 7** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(4)(5)**)
- I79** A. 8 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1243, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-23**) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 2** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 2**)
- I80** A. 8 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1245, **erglau. 3(b), 4** (ynghyd ag **ergl. 1(4)**)
- I81** A. 8 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1244, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-21**) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 3** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 3**)
- I82** A. 8 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/897, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 1(8), 4-21**)
- I83** A. 8 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/898, **erglau. 2(b), 3**
- I84** A. 8 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/896, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-22**)
- I85** A. 8 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/895, **erglau. 3(b), 4**
- I86** A. 8 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/894, **ergl. 3(b)**
- I87** A. 8 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/893, **ergl. 4** (ynghyd ag **ergl. 1(2)**)
- I88** A. 8 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/892, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 2, 4-18**)
- I89** A. 8 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/891, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-25**)

9 Cyngor a gwybodaeth

- (1) Rhaid i awdurdod lleol wneud trefniadau i ddarparu gwybodaeth a chyngor i bobl ynghylch anghenion dysgu ychwanegol a'r system y gwneir darpariaeth ar ei chyfer gan y Rhan hon.
- (2) Wrth wneud trefniadau o dan is-adran (1), rhaid i awdurdod lleol roi sylw i'r egwyddor bod rhaid i wybodaeth a chyngor a ddarperir o dan y trefniadau gael eu darparu mewn modd diduedd.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/09/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

- (3) Rhaid i awdurdod lleol gymryd camau rhesymol i wneud y trefniadau a wneir o dan yr adran hon, adrannau 68 (osgoi a datrys anghytundebau) a 69 (gwasanaethau eirioli annibynnol) yn hysbys i—
- plant a phobl ifanc yn ei ardal,
 - rhieni plant yn ei ardal,
 - plant y mae'n gofalu amdanynt sydd y tu allan i'w ardal,
 - cyrff llywodraethu ysgolion a gynhelir yn ei ardal,
 - cyrff llywodraethu sefydliadau yn y sector addysg bellach yn ei ardal,
 - cyfeillion achos plant yn ei ardal, ac
 - unrhyw bersonau eraill y mae'n ystyried eu bod yn briodol.
- (4) Pan fo corff llywodraethu ysgol a gynhelir wedi ei hysbysu am drefniadau o dan is-adran (3), rhaid iddo gymryd camau rhesymol i wneud y trefniadau yn hysbys i—
- disgyblion yr ysgol a'u rhieni, a
 - cyfeillion achos y disgyblion.
- (5) Pan fo corff llywodraethu sefydliad yn y sector addysg bellach wedi ei hysbysu am drefniadau o dan is-adran (3), rhaid iddo gymryd camau rhesymol i wneud y trefniadau yn hysbys i fyfyrwyr y sefydliad.

Addasiadau (ddim yn newid testun)

- C1** A. 9(3)(a) addaswyd (1.9.2021) gan Rheoliadau Anghenion Dysgu Ychwanegol (Cymru) 2021 (O.S. 2021/401), rhlau. 1(2), **37(2)**
- C2** A. 9(3)(b) addaswyd (1.9.2021) gan Rheoliadau Anghenion Dysgu Ychwanegol (Cymru) 2021 (O.S. 2021/401), rhlau. 1(2), **35(2)**
- C3** A. 9(4)(a) addaswyd (1.9.2021) gan Rheoliadau Anghenion Dysgu Ychwanegol (Cymru) 2021 (O.S. 2021/401), rhlau. 1(2), **35(2)**
- C4** A. 9(5) addaswyd (1.9.2021) gan Rheoliadau Anghenion Dysgu Ychwanegol (Cymru) 2021 (O.S. 2021/401), rhlau. 1(2), **37(2)**

Gwybodaeth Cychwyn

- I90** A. 9 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 100(3)**
- I91** A. 9 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **erglau. 3, 4** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(3)**)
- I92** A. 9 mewn grym ar 1.9.2021 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/373, **erglau. 6, 7** (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/938, **ergl. 2(4)(5)**)
- I93** A. 9 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1243, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-23**) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 2** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 2**)
- I94** A. 9 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1245, **erglau. 3(b), 4** (ynghyd ag **ergl. 1(4)**)
- I95** A. 9 mewn grym ar 1.1.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2021/1244, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-21**) (fel y'u diwygiwyd gan O.S. 2021/1428, **ergl. 3** ac (10.6.2022) gan O.S. 2022/663, **ergl. 3**)
- I96** A. 9 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/895, **erglau. 3(b), 4**
- I97** A. 9 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/891, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-25**)
- I98** A. 9 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/892, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 2, 4-18**)
- I99** A. 9 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/893, **ergl. 4** (ynghyd ag **ergl. 1(2)**)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/09/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau. (See end of Document for details)

- I100** A. 9 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/894, **ergl. 3(b)**
- I101** A. 9 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/898, **erglau. 2(b), 3**
- I102** A. 9 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/896, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 4-22**)
- I103** A. 9 mewn grym ar 1.9.2022 at ddibenion penodedig gan O.S. 2022/897, **ergl. 3(b)** (ynghyd ag **erglau. 1(8), 4-21**)

Statws

Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/09/2022.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Mae newidiadau yn dal heb eu gwneud i Deddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018. Mae unrhyw newidiadau sydd wedi cael eu gwneud yn barod gan y tîm yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt gydag anodiadau.